

Document
2133

Werkwijzer themaonderzoek 'Gevolgen van de coronacrisis voor de brede ontwikkeling
van leerlingen'

Versie 1.1 14 maart 2021

Vragen en opmerkingen: [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Opzet van het onderzoek.....	4
Onderzoek op bestuursniveau ..	9
Onderzoek op schoolniveau.....	17
Gespreksleidraad schoolleiders	18
Gespreksleidraad leraren	27
Gespreksleidraad mentoren en zorgfunctionarissen, werkwijze LVS.....	32
Gespreksleidraad Ouders	34
Gespreksleidraad leerlingen ..	36
Terugkoppeling schoolniveau	38
Bijlage: voorbereiding analist	39

Inleiding

Dit themaonderzoek gaat de gevolgen van de coronacrisis in het voortgezet onderwijs: de gevolgen voor de brede ontwikkeling van leerlingen en de manier waarop besturen en scholen ervoor zorgen dat deze ontwikkeling zo goed mogelijk verloopt. We hebben het bij de gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen over zowel positieve als negatieve gevolgen. Daarnaast zien we de ontwikkeling van leerlingen breed: naast cognitieve ontwikkeling is ook de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welzijn van leerlingen van belang. Ook de andere sectoren binnen de inspectie doen hier onderzoek naar. Bovensectoraal vindt onder meer afstemming plaats over de vraagstelling, de gespreksleidraad op bestuursniveau en een leerlingenvragenlijst.

We gaan in deze werkwijzer in op:

- de opzet van het onderzoek en
- de uitvoering van het onderzoek.

Met dit document heb je alle informatie in handen die nodig is om het onderzoek goed uit te kunnen voeren.

Opzet van het onderzoek

Doel- en vraagstelling

Het doel van het onderzoek is:

1. verdiepende informatie verkrijgen **over de aard en omvang van de gevolgen van de coronacrisis voor de brede ontwikkeling van leerlingen**
2. informatie vergaren over **de maatregelen die besturen en scholen treffen** om ontwikkeling van leerlingen zo goed mogelijk te laten verlopen.
3. Agenderen en stimuleren dat besturen en scholen, op basis van een **gedegen analyse van gevolgen voor de brede ontwikkeling van leerlingen, onderbouwde en effectieve maatregelen** treffen

We formuleren daarbij de volgende vragen:

1. Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis voor de brede ontwikkeling van leerlingen (kwalificatie, socialisatie, allocatie, persoonsvorming)?
2. Welke maatregelen treffen besturen en scholen om bij te dragen aan de optimale ontwikkeling van leerlingen
3. Wat zijn de (beoogde) opbrengsten van deze maatregelen?

Definities

Bij kwalificatie gaat het om het verwerven van kennis, vaardigheden en houdingen die leerlingen in staat stellen zich te ontwikkelen en een basis te verwerven voor vervolgstudie of beroep. Bij socialisatie gaat het om een oriëntatie op verschillende culturen, praktijken en tradities (inclusief de verschillende waarden en normen die daarin een rol spelen) en het vermogen zich te verhouden tot de samenleving. Een onderdeel hiervan is onderwijs in burgerschapsvaardigheden. Bij persoonsvorming gaat het om het ontwikkelen van een eigen positie en kritisch vermogen om als persoon verantwoordelijk in de wereld te staan. Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming zijn doeldomeinen en laten zien waar het in het onderwijs om moet gaan. De doeldomeinen geven richting aan het onderwijs. Allocatie betreft de plaatsing en bevordering van leerlingen en de uitstroom.

Als we het over **de gevolgen van de coronacrisis** voor de brede ontwikkeling van leerlingen hebben bedoelen we dat leerlingen zich ten opzichte van hun verwachte ontwikkeling beter of minder goed hebben ontwikkeld door de coronacrisis. Gevolgen kunnen dus steeds positief of negatief zijn.

De periode die we bedoelen is de **gehele periode sinds de start van de coronacrisis voorjaar 2020**.

Opbrengsten

We hebben met het onderzoek aanpak de volgende opbrengsten voor ogen:

- kwalitatieve, verdiepende informatie, aansluitend op reeds beschikbare (representatieve) informatie (lopende onderzoeken op stelselniveau). We leggen informatie goed vast, analyseren deze en rapporteren daarover.
- verrijking van stelselbeeld waar het gaat om gevolgen voor de brede ontwikkeling van leerlingen (gedifferentieerd, casuïstiek, verhalend)
- (goede) voorbeelden van maatregelen en randvoorwaarden om deze in te zetten
- inzicht in knelpunten en belemmeringen die scholen ervaren

Datastructuur

De onderzoeksvragen zijn uitgewerkt in onderstaande datastructuur. Deze structuur geeft inzicht in de data die we bij de verschillende gesprekspartners verzamelen. We hebben de structuur gebruikt bij het opstellen van de gespreksleidraden en de leerlingenvragenlijst.

Je kunt deze structuur benutten voor de terugkoppeling naar de school.

Onderwerp	Respondentgroep					
	Bestuur	Schoolleiding	Leraren	Mentoren en zorg	Ouders	Leerlingen
Ambities	x	x	x			
Huidige (ervaren) onderwijskwaliteit	x	x	x	x	x	x
Gevolgen ontwikkeling leerlingen	x	x	x	x	x	x
Behoeften van leerlingen		x	x	x	x	x
Getroffen maatregelen/interventies	x	x	x	x	x	x
Opbrengsten/effectiviteit	x	x	x	x	x	x
Betrokkenheid ouders en leerlingen		x	x	x	x	X

Selectie van besturen en scholen

Bij de selectie van besturen en scholen, kiezen we er voor om een oververtegenwoordiging te bezoeken van besturen met een onvoldoende voor de kwaliteitszorg (KA1) en scholen met relatief veel achterstandsleerlingen (APCG). Kortom: we zijn met name daar, waar we verwachten dat het nodig is. De steekproef ziet er als volgt uit:

'type bestuur'	N	N afdelingen hoog % apcg	N afdelingen overig % apcg
Goed/voldoende KA1	38	28 (5 goed/ 23 voldoende)	27 (3 goed/24 voldoende)
onvoldoende KA1	19	28	30
Nog gepland 4JOB	11	3	9
Totaal unieke besturen	68*	59	66

* Dit is niet het totaal van 38+19+11; er zijn nl. besturen met afdelingen in de steekproef uit zowel hoog als overig-APCG

Met deze steekproef kunnen we representatieve uitspraken doen over de verschillen tussen besturen met voldoende en onvoldoende kwaliteitszorg en hoog en laag apcg.

Voor besturen met onvoldoende kwaliteitszorg weten we dat soms recentelijk een herbeoordeling heeft plaatsgevonden of nog gaan plaatsvinden. In de analyse zullen we hiermee rekening houden.

De uitvoering van het onderzoek

Het onderzoek voeren we uit tot en met 15 juni.

Bij de opzet van het onderzoek, gaan we in op:

- De voorbereiding
- Onderzoek op bestuursniveau

- Onderzoek op schoolniveau
- Onderzoek onder leerlingen.

We schetsen bij de verschillende onderzoeken de concrete aanpak met een gespreksleidraad en de manier waarop we de opbrengsten vastleggen.

De voorbereiding op het onderzoek

Voor de voorbereiding van het onderzoek, zijn de volgende documenten beschikbaar:

- Aankondigingsbrief
- Bevestigingsbrief met conceptrooster
- Werkinstructie leerlingenvragenlijst
- Voorbereidingsformulier voor analisten

De clusters gaan als volgt te werk bij de voorbereiding op het onderzoek

1. Eerste contact met het bestuur
  - a. Aankondigingsbrief (mogelijk reeds verzonden)
  - b. Eerste telefonisch contact. COI
    - i. Toelichting op het onderzoek (doel, wie spreken we, online – fysiek)
    - ii. Vaststellen data bestuursgesprek en onderzoek op de afdeling(en)
2. Vervolg: medewerker toezicht
  - i. Versturen bevestigingsbrief en conceptrooster
  - ii. Werkafspraken uitnodigen gespreksdeelnemers (webex/ systeem van de school)
  - iii. Routing leerlingenvragenlijst

Vraag de volgende aanvullende documenten op:

- iv. (indien aanwezig) begeleidingsplannen van leerlingen met achterstanden/vertraging, en/of afspraken over begeleiding met externe partners (max. van 3 leerlingen)

We hanteren het volgende conceptrooster voor gesprekken op schoolniveau. Deze kun je aanpassen op de situatie van de school.

NB: voor elke geselecteerde afdeling spreken we leerlingen uit de onderbouw en bovenbouw. Indien in de selectie 'BRUG' is aangegeven, is er altijd een afdeling aan gekoppeld. Dat is de afdeling waar het onderzoek plaats vindt.

Rooster per afdeling - < datum >

Richttijden	Activiteit	Deelnemers
8.30 – 9.45 uur	Gesprek met de schoolleiding	Beide inspecteurs
10.00 – 11.00 uur	Lesbezoeken Beide inspecteurs bezoeken beiden 2 lessen. We bezoeken deze lessen gedurende 20-25 minuten. Indien de lessen op afstand worden verzorgd, zullen we de lessen via de door de school gebruikte applicatie bijwonen.	Beide inspecteurs
11.15 – 12.00 uur	Gesprek met 5 leerlingen uit de onderbouw Voor dit gesprek vragen wij u om zelf 5 leerlingen uit de onderbouw uit te nodigen, waaronder leerlingen die zich minder goed hebben ontwikkeld dan verwacht en beter hebben ontwikkeld dan verwacht.	Inspecteur 1
11.15 – 12.00 uur	Gesprek met 5 leerlingen uit de bovenbouw Voor dit gesprek vragen wij u om zelf 5 leerlingen uit de bovenbouw uit te nodigen, waaronder leerlingen die zich minder goed hebben ontwikkeld dan verwacht en beter hebben ontwikkeld dan verwacht.	Inspecteur 2
12.00 – 12.30 uur	Lunchpauze	Beide inspecteurs
12.30 – 13.50 uur	Gesprek met 3 mentoren (brugklas/onderbouw, derde klas, examenklas) en iemand die op een hoog niveau geautoriseerd is voor het LVS. Zodat we makkelijk alles kunnen bekijken. Het is wenselijk als de mentoren ook mentor zijn van (enkele) leerlingen die we spreken.	Beide inspecteurs
14.00 – 15.00 uur	Gesprek met 6 leraren van verschillende vakgebieden (in ieder geval vertegenwoordiging van de kernvakken Nederlands en Wiskunde)	Beide inspecteurs
15.15 - 16.00	Gesprek met 4-6 ouders Voor dit gesprek vragen wij u om zelf 4-6 ouders uit te nodigen uit steeds verschillende klassen.	Beide inspecteurs

16.00 - 16.30	Pauze en onderlinge afstemming tussen inspecteurs	Beide inspecteurs
16.30 – 17.00 uur	Afsluitend gesprek met betrokkenen uit de school (u kunt zelf een keuze maken in het uitnodigen van medewerkers)	Beide inspecteurs

Onderzoek op bestuursniveau

De volgende instrumenten zijn beschikbaar:

- Een gespreksleidraad bestuur
- Een scoreformulier in collector

Toelichting op de werkwijze

- De informatie die we op bestuursniveau willen vastleggen, is voor een deel voor alle sectoren hetzelfde. Dit zijn voornamelijk stellingen over de sturing door het bestuur.
- Deze stellingen kun je voor een deel beantwoorden na afronding van de onderzoeken binnen de afdelingen van het betreffende bestuur. Leg je antwoorden dus goed vast na het gesprek met het bestuur *en vul deze aan na afronding van de gesprekken op schoolniveau.*
- Je voert het gesprek gezamenlijk: het is aan te raden dat één van beide collega's goed in de gaten houdt of alle te scoren onderwerpen goed aan bod komen en daarop bij te sturen.
- Om je daarbij te helpen zijn in de gespreksleidraad te scoren aspecten opgenomen.
- Indien je een éénpitter bezoekt en bestuur en schoolleiding vallen duidelijk samen in het organogram, hanteer je de gespreksleidraden op schoolniveau. Je benut de informatie uit de gesprekken wel om de **stellingen** die we op bestuursniveau scoren in te vullen.
- Het gesprek met het bestuur voer je kort voorafgaand aan de onderzoeken op schoolniveau. Dat voorkomt dat de context waarbinnen het onderzoek plaatsvindt zo gelijk mogelijk is.

Gespreksleidraad besturen gevolgen coronacrisis

Voorafgaand

- Het gesprek heeft de vorm van een semi-gestructureerd interview.
- Na het gesprek vul je de resultaten in collector in. Bij de vragen in deze gespreksleidraad staan de antwoordmogelijkheden uit de collector. Deze kun je gebruiken om waar nodig door te vragen.

Introductie (5min)

- Benoem het doel van het thema-onderzoek: we willen in kaart brengen wat de gevolgen zijn van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen en wat besturen en scholen doen voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen.
- Licht toe dat het gaat om een landelijk thema-onderzoek met als doel relevante informatie op te halen en lessen te trekken voor het voortgezet onderwijs.
- Er volgt geen rapportage op schoolniveau, gegevens worden getotaliseerd. In de rapportage is de individuele school niet herkenbaar. We rapporteren in de staat van het onderwijs 2022 en delen relevante kennis en goede voorbeelden zo snel als mogelijk (verwachting na de zomerperiode).
- Benoem het doel van het bestuursgesprek: we willen weten hoe het bestuur zicht heeft op de ontwikkeling van leerlingen, hoe het bestuur de aard en omvang van de gevolgen voor leerlingen inschat, daar op anticipeert en zorgt voor een ononderbroken ontwikkeling.
- Licht toe dat we later ook op schoolniveau informatie ophalen over hetzelfde thema bij de schoolleider, docenten/mentoren en leerlingen.

Algemeen beeld onderwijs tijdens de coronacrisis (25 min)

Vraag de school om algemene toelichting op de context/situatie, stel aansluitend de vragen.

1. Geef het bestuur eerst de gelegenheid om kort in te gaan op de huidige situatie. Hoe ervaart men deze?
2. Welke ambities heeft het bestuur gesteld voor het onderwijs tijdens de coronacrisis?
  - a. Wat heeft prioriteit? (bv doelen op gebied van afstandsonderwijs, begeleiding, leerlingen die op school onderwijs krijgen, etc.)?
  - b. Welke kaders stelt het bestuur? Welke afspraken zijn er gemaakt met de scholen?
3. In welke mate is het bestuur op dit moment tevreden over de onderwijskwaliteit?
  - a. Wat gaat goed, wat kan en moet beter?
  - b. Hoe weet het bestuur dit?
  - c. Zijn er veel verschillen tussen scholen/afdelingen en zo ja, waar worden deze door verklaard?
4. Wat ziet het bestuur als de belangrijkste gevolgen van de coronacrisis voor het onderwijs dat leerlingen krijgen?
  - a. Wat zijn de belangrijkste knelpunten in het aanbieden van goed onderwijs?
  - b. Wat zijn positieve gevolgen?

In de scorelijst in collector vragen we je in open tekstvakken beknopt de antwoorden op deze vragen te beschrijven.

Geef een korte beschrijving van het algemene beeld van het onderwijs tijdens de coronacrisis

5. Heeft het bestuur zorgen?
- a. Zo ja: Welke zorgen heeft het bestuur? Vraag door hoe groot de zorgen zijn. Je kunt de onderwerpen die het bestuur noemt scoren. Je hoeft niet naar alle genoemde onderwerpen te vragen
  - b. Zo nee, vraag om een korte toelichting

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de onderwerpen waar het bestuur zorgen over heeft en hier een score van 1 (enigszins) tot 5 (zeer groot) bij te geven. De onderwerpen zijn:

- a. Lerarentekort/verminderde inzet van leraren
- b. Belastbaarheid personeel (werkdruk)
- c. Competenties personeel (bv verschillen in digitale vaardigheden)
- d. Blijvende achterstanden voor groepen leerlingen
- e. Groeiende kansenongelijkheid
- f. Sociale veiligheid
- g. Welbevinden van leerlingen, motivatie, sociaal-emotionele ontwikkeling
- h. Te weinig effectieve onderwijstijd
- i. Achterblijvende burgerschapsvaardigheden (socialisatie)
- j. Gebrek aan praktijk/stages
- k. Coronabesmettingen onder leerlingen/personeel
- l. Anders, nl

6. Hoe groot is het naar schatting het percentage van de groep docenten waarbij het bestuur zich zorgen maakt over het welbevinden?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. 0-5%
- b. 5-25%
- c. 25-50%
- d. 50-75%
- e. 75-100%
- f. Het bestuur heeft hier (nog) onvoldoende zicht op.

7. In welke mate ervaart het bestuur personele knelpunten als gevolg van de coronacrisis? (vijfpuntsschaal: helemaal niet, een beetje, in redelijke mate, in belangrijke mate, in zeer belangrijke mate)

In collector scoor je de volgende items op een vijfpuntsschaal (helemaal niet, een beetje, in redelijke mate, in belangrijke mate, in zeer belangrijke mate)

- a. Er is sprake van meer dan normale uitval.
- b. Er is sprake van een te hoge werkdruk.
- c. Er is sprake van stressverschijnselen.
- d. Het functioneren is minder dan normaal.
- e. Ontevredenheid.
- f. Afname welbevinden.
- g. Anders, nl.....
- h. .

Gevolgen in beeld (20 min)

1. Terugkomend op de gevolgen voor leerlingen:
  - a) hoe krijgt het bestuur zicht op de gevolgen voor de cognitieve ontwikkeling van leerlingen? Wat is het beeld?
  - b) Hoe krijgt het bestuur zicht op de gevolgen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen? Wat is het beeld?
2. Hoe groot schat het bestuur de groep leerlingen met serieuze risico's op gebied van (loop alle antwoorden langs)
  - a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
  - b. Taal/leesvaardigheid
  - c. Rekentaalvaardigheid
  - d. Sociaal-emotionele ontwikkeling
  - e. Welbevinden
  - f. Motivatie
  - g. Studievaardigheden
  - h. Burgerschap
  - i. Anders, . nl....

gescoord wordt op: geen risico's, enkele leerlingen, specifieke groepen leerlingen, de meeste leerlingen, niet in beeld

3. Hoe schat het bestuur de ernst van risico's in op (loop alle antwoorden langs) :

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Rekensvaardigheid
- d. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- e. Welbevinden
- f. Motivatie
- g. Studievaardigheden
- h. Burgerschap

gescoord wordt op een 5- puntsschaal zeer gering t/m zeer ernstig

4. Zijn er ook (groepen) leerlingen die erop vooruitgegaan zijn tijdens de coronacrisis?
- a. Hoe groot is die groep ongeveer?
  - b. Hoe komt het dat deze leerlingen erop vooruit zijn gegaan?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. ja dit geldt voor minder dan 5% van de leerlingen
- b. ja dit geldt voor 5-15% van de leerlingen
- c. ja dit geldt voor 15-25% van de leerlingen
- d. ja dit geldt voor 25-50% van de leerlingen
- e. nee
- f. het bestuur heeft hier (nog) geen goed zicht op

Korte toelichting

5. In welke mate zijn verschillen tussen (groepen) leerlingen toegenomen?

gescoord wordt op een 5- puntsschaal niet t/m in zeer grote mate

Maatregelen en interventies (35 min)

1. Welke maatregelen neemt het bestuur – o.a. met behulp van de extra middelen - om te zorgen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen?
- a. Waarom is voor deze maatregelen gekozen?
  - b. Waar zijn deze maatregelen op gericht? (denk aan: extra onderwijstijd, aanbod, lespraktijk, kansengelijkheid, plaatsen en bevorderen)
  - c. Voor welke specifieke groepen zijn deze maatregelen ingezet?
  - d. Hoe weet het bestuur dat dit passende maatregelen zijn?
  - e. Hoe faciliteert het bestuur de uitvoering van de maatregelen op schoolniveau?
  - f. Welke opbrengsten verwacht het bestuur van deze maatregelen?
  - g. Welke opbrengsten ziet het bestuur eventueel al in de praktijk?

h. Hoe houdt het bestuur zicht op de uitvoering van de maatregelen?

In collector vragen we de getroffen maatregelen beknopt te omschrijven (welke maatregelen, waarom effectief, beoogde opbrengsten)

2. Wat draagt op dit moment bij aan de ontwikkeling van leerlingen?
  - a. Welke aanpak(ken) zijn succesvol?
  - b. Welke resultaten boekt het bestuur?
  - c. Hoe weet het bestuur dit?
  - d. Wat maakt dat deze aanpakken succesvol zijn?
  - e. Wat zijn de randvoorwaarden om dit te realiseren?
  - f. Wat betekent dat voor de inzet voor de langere termijn?

In collector vragen we je het antwoord op deze vragen beknopt weer te geven (welke aanpakken, welke resultaten, succesfactoren, lange termijn)

3. Hoe zijn de subsidies inhaal- en ondersteuningsprogramma gebruikt?

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. Bijles / verlengde schooldag
- b. Huiswerkbegeleiding
- c. Extra onderwijs tijdens vakantieperiode
- d. Examentraining
- e. Anders, nl
- f. Geen subsidie aangevraagd

4. Wat heeft het bestuur - binnen en buiten het kader van het Nationaal Programma Onderwijs - nodig om de uitvoering van de maatregelen voldoende uit te voeren? (meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. Meer fte personeel.
- b. Scholing van het huidige personeel.
- c. Structurele extra financiering.
- d. Kennisdeling op gebied van bewezen goede aanpakken (wetenschappelijke kennis).
- e. Kennisdeling op gebied van goede praktijken (praktijkkennis).
- f. Externe hulp bijvoorbeeld adviesbureaus.
- g. Samenwerking in de regio.
- h. Toestemming om tijdelijk te mogen afwijken van bepaalde wet- en regelgeving.
- i. Niets.
- j. Anders nl.

Afronding (5 min)

Stellingen

In collector vragen we je de volgende stellingen te scoren. Deze kun je na het onderzoek op de afdeling(en) vallend onder het bestuur scoren. De stellingen worden gescoord op een vijfpuntsschaal; helemaal niet, een beetje, in redelijke mate, in belangrijke mate, in zeer belangrijke mate) De vraag is steeds, in welke mate is sprake van de volgende situatie?

1. Zicht op de gevolgen van de coronacrisis,

- Het bestuur heeft een werkwijze om de gevolgen van de coronacrisis voor de brede ontwikkeling van leerlingen goed in beeld te brengen.
- Het bestuur heeft zicht op de gevolgen voor de cognitieve ontwikkeling van leerlingen.
- Het bestuur heeft zicht op de gevolgen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling
- Het bestuur heeft zicht op de gevolgen voor het welbevinden van leerlingen.

2. Maatregelen die het bestuur treft

- Het bestuur treft maatregelen om de het onderwijs aan te laten sluiten bij de (onderwijs)behoefte van leerlingen
- De maatregelen van het bestuur zijn evidence-informed
- Het bestuur zet aanvullende middelen in, zoals de subsidie 'inhaal- en ondersteuningsprogramma's'.

3. Sturing van het bestuur op maatregelen

- Het bestuur heeft prioriteiten met betrekking tot onderwijs tijdens de coronacrisis
- Het bestuur heeft doelen geformuleerd die hierbij aansluiten.
- Het bestuur heeft een beeld van de wijze waarop het de effecten van de maatregelen gaat evalueren.
- De sturing van het bestuur werkt door op schoolniveau.

Onderzoek op schoolniveau

De volgende instrumenten zijn beschikbaar:

- Gespreksleidraad schoolleiders
- Gespreksleidraad leraren,
- Gespreksleidraad mentoren en zorgfunctionarissen en werkwijze inzage LVS
- Gespreksleidraad leerlingen
- Gespreksleidraad ouders
- Verzamelstaat schoolniveau in collector

We nemen elk van deze instrumenten in deze werkwijzer op. Met links verwijzen we naar PROZA.

Toelichting op de werkwijze

- De informatie die we op schoolniveau willen vastleggen is eveneens opgenomen in de gespreksleidraden. Omdat de leidraden daardoor meerdere pagina's omvatten, is het raadzaam deze van tevoren goed te bestuderen.
- Ook op schoolniveau geldt dat je een deel van de vragen/stellingen pas kunt beantwoorden nadat je alle gesprekken hebt gevoerd. Leg je antwoorden dus goed vast tijdens en na elk gesprek vul deze aan na afronding van de gesprekken.
- Je voert de gesprekken meestal gezamenlijk: het is aan te raden dat één van beide collega's goed in de gaten houdt of alle te scoren onderwerpen goed aan bod komen en daarop bij te sturen.
- We hebben beperkt de ruimte om lessen te observeren. Deze lessen zijn vooral bedoeld om een beeld te krijgen van de onderwijspraktijk. Zeker omdat we online werken, is het belangrijk om iets meer van de school te zien. Dit beeld geeft bovendien input voor de gesprekken met docenten en leerlingen over de lessen. Het bevordert daarnaast draagvlak voor bevindingen.

Kijk vooral naar:

- Opzet van de les (doel, instructie, verwerkingsopdrachten, afsluiting)
- Actieve betrokkenheid van leerlingen
- Rust tijdens de les
- Nakomen van/aanspreken op afspraken
- Indien je een éénpitter bezoekt en bestuur en schoolleiding vallen duidelijk samen in het organogram, hanteer je de gespreksleidraden op schoolniveau. Je benut de informatie uit de gesprekken wel om de **stellingen** die we op bestuursniveau scoren in te vullen.

Gespreksleidraad schoolleiders

Voorafgaand

- Het gesprek heeft de vorm van een gestructureerd interview. Houd je gelet op de tijd zoveel mogelijk aan de leidraad.
- Bij de vragen in deze gespreksleidraad staan de antwoordmogelijkheden uit de collector. Deze kun je gebruiken om waar nodig door te vragen. In een aantal gevallen loop je de antwoorden met de gesprekspartners door.

Introductie (5min)

- Benoem het doel van het thema-onderzoek: we willen in kaart brengen wat de gevolgen zijn van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen en wat besturen en scholen doen om de ontwikkeling van leerlingen zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Licht toe dat het gaat om een landelijk thema-onderzoek met als doel relevante informatie op te halen en lessen te trekken voor het voortgezet onderwijs. Ook in andere sectoren voeren we onderzoek uit.
- Er volgt geen rapportage op schoolniveau, gegevens worden getotaliseerd. In de rapportage is de individuele school niet herkenbaar. We rapporteren in de staat van het onderwijs 2022 en delen relevante kennis en goede voorbeelden zo snel als mogelijk (verwachting na de zomerperiode).
- Benoem het doel van het gesprek: we willen weten hoe de school zicht heeft op de ontwikkeling van leerlingen, hoe de school de aard en omvang van de gevolgen voor leerlingen inschat en hoe de school daar op anticipeert en er voor zorgt dat leerlingen zich zo goed mogelijk ontwikkelen.
- Licht toe dat we over dit thema ook informatie ophalen bij het bestuur, docenten/mentoren, ouders en leerlingen.

Algemeen beeld onderwijs tijdens de coronacrisis (15 min)

Het doel van dit gedeelte in het gesprek is om de schoolleiding de gelegenheid te geven de context te schetsen.

Vraag de schoolleiding om *kort* een beeld te schetsen en benoem dat een aantal vragen later wordt uitgediept.

1. Geef de school eerst de gelegenheid om kort in te gaan op de huidige situatie. Hoe ervaart men deze?
2. Welke ambities voor het onderwijs tijdens corona heeft de school geformuleerd?
  - a. Wat heeft prioriteit? (bv doelen op gebied van afstandsonderwijs, begeleiding, leerlingen die op school onderwijs krijgen, etc.)?
  - b. Welke kaders stelt het bestuur? Welke afspraken zijn er gemaakt?
3. In welke mate is de school op dit moment tevreden over de onderwijskwaliteit?
  - a. Wat gaat goed, wat kan en moet beter?
  - b. Hoe weet de school dit?
    - i. Ouders
    - ii. Leerlingen
4. Wat ziet de school als de belangrijkste gevolgen van de coronacrisis voor het onderwijs dat leerlingen krijgen?
  - a. Wat zijn de belangrijkste knelpunten in het aanbieden van goed onderwijs?

In de scorelijst in collector vragen we je in open tekstvakken beknopt de antwoorden op deze vragen te beschrijven.

Geef een korte beschrijving van de mate waarin de schoolleiding tevreden is over de kwaliteit van het onderwijs en hoe de school deze kwaliteit in beeld heeft.

5. Heeft de school zorgen?
- Zo ja: Welke zorgen heeft de schoolleiding? Vraag door hoe groot de zorgen zijn. Je kunt de onderwerpen die de schoolleiding noemt scoren. Je hoeft niet naar alle genoemde onderwerpen te vragen.
  - Zo nee, vraag om een korte toelichting

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de onderwerpen waar de schoolleiding zorgen over heeft en hier een score van 1 (enigszins) tot 5 (zeer groot) bij te geven. De onderwerpen zijn:

- Niet kunnen vervangen van afwezig personeel
- Werkdruk
- Vaardigheden personeel goed online/hybride onderwijs te geven
- Blijvende achterstanden voor groepen leerlingen
- Groeiende kansenongelijkheid
- Sociale veiligheid
- Welbevinden van leerlingen, motivatie, sociaal-emotionele ontwikkeling
- Te weinig effectieve onderwijstijd
- Achterblijvende burgerschapsvaardigheden (socialisatie)
- Gebrek aan praktijk/stages
- Coronabesmettingen onder leerlingen/personeel
- Anders, nl

6. Kansrijk adviseren.
De minister heeft de basisscholen opgedragen om Kansrijk te adviseren. We willen graag weten hoe de school daar mee om gaat.

Leidt 'kansrijk adviseren en plaatsen' het komend schooljaar tot aanpassingen in de vormgeving van het onderwijs?

- a. Wat betekent kansrijk adviseren voor het plaatsen van leerlingen op de school?
- b. Op welk niveau plaatst de school leerlingen met een dubbel advies?
- c. Heeft de school een specifiek plan van aanpak voor basisschoolleerlingen, en zo ja, wat behelst die aanpak?

Antwoordmogelijkheden in collector

Tot welke aanpassingen leidt Kansrijk Adviseren voor het komend schooljaar in de vormgeving van het onderwijs (meerdere antwoorden mogelijk)?

- a. Geen aanpassingen
- b. Extra onderwijs taal/rekenen
- c. Extra begeleidingsuren
- d. Beter volgen van de ontwikkeling van leerlingen

Hoe plaatsen scholen leerlingen met een dubbel advies dit jaar?

- a. Plaatsing op hoogste niveau
- b. Plaatsing op laagste niveau
- c. Weten we nog niet

Is dit anders dan voorheen? (ja-nee)

7. Bevorderen van leerlingen

- a. Heeft de school de overgangscriteria aangepast, en zo ja, waarom?
- b. Wat is het resultaat van deze aanpassing?
  - i. Meer leerlingen gaan over
  - ii. Meer leerlingen blijven zitten
  - iii. Meer leerlingen stromen af
  - iv. Geen verschil
- c. Wat betekent de aanpassing van de criteria voor de kansen die leerlingen krijgen?

Antwoordmogelijkheden in collector

- a. De school heeft overgangscriteria aangepast
- b. Het resultaat van deze aanpassing is:
  - i. Meer leerlingen gaan over
  - ii. Meer leerlingen blijven zitten
  - iii. Meer leerlingen stromen af
  - iv. Geen verschil

Gevolgen in beeld (20 min)

1. Welke gevolgen van de coronacrisis ziet de school voor de brede ontwikkeling van (groepen?) leerlingen (NB: dit kunnen zowel *positieve* als *negatieve* gevolgen zijn)?

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de aspecten van ontwikkeling waar de schoolleiding naar kijkt. We onderscheiden:

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Welbevinden
- e. Motivatie
- f. Studievaardigheden
- g. Burgerschap
- h. Anders, . nl....

2. Op welke manier brengt de school de positieve en negatieve gevolgen in beeld?

In de scorelijst in collector vragen we je hoe de school de gevolgen in beeld brengt (meerdere antwoorden mogelijk):

- a. Reguliere toetsen
- b. Landelijk genormeerde toetsen
- c. Ingeleverd werk
- d. Enquêtes
- e. Gesprekken met ouders
- f. Gesprekken met leerlingen
- g. Inschatting van docenten
- h. Anders, namelijk

3. Hoe schat de schoolleiding de ernst van risico's in op:

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Welbevinden
- e. Motivatie
- f. Studievaardigheden
- g. Burgerschap

gescoord wordt op een 5- puntsschaal zeer gering t/m zeer ernstig

4. Hoe groot is de groep leerlingen met (zeer) ernstige risico's op gebied van

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling/welbevinden
- d. Motivatie
- e. Studievaardigheden
- f. Burgerschap
- g. Anders, . nl....

gescoord wordt op: geen risico's, enkele leerlingen, specifieke groepen leerlingen, de meeste leerlingen, niet in beeld

5. Zijn er specifieke groepen waar de zorgen het grootst zijn?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden (meerdere antwoorden mogelijk):

- a. ja, leerlingen met een problematische thuissituatie
- b. ja leerlingen die geen geschikte thuiswerkplek hebben
- c. ja, leerlingen in de onderbouw
- d. ja, leerlingen in de bovenbouw
- e. ja, leerlingen op havo/vwo
- f. ja leerlingen op het vmbo
- g. nee, geen specifieke groep
- h. anders, nl....
- i. weet de respondent niet

6. In welke mate zijn verschillen tussen (groepen) leerlingen toegenomen?

gescoord wordt op een 5- puntsschaal niet t\m in zeer grote mate

7. Waar heeft de school nog geen zicht op als het gaat om de gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen?
- a. Hoe gaan jullie daar mee om?

Je kunt in collector het antwoord in een open tekstvak samenvatten

8. Zijn er ook (groepen) leerlingen die erop vooruitgegaan zijn tijdens de coronacrisis?
- a. Hoe groot is die groep ongeveer?
  - b. Hoe komt het dat deze leerlingen erop vooruit zijn gegaan?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. ja dit geldt voor minder dan 5% van de leerlingen
- b. ja dit geldt voor 5 tot 15% van de leerlingen
- c. ja dit geldt voor 15 tot 25% van de leerlingen
- d. ja dit geldt voor 25 tot 50% van de leerlingen
- e. nee
- f. de school heeft hier (nog) geen goed zicht op

Korte toelichting

9. Welke onderwijsbehoefte hebben leerlingen, gelet op de geschetste gevolgen voor hun ontwikkeling?
- a. Welke specifieke groepen leerlingen onderscheid de school hierbij?
  - b. Wat wil de school met name bereiken voor deze groepen leerlingen?
  - c. Welke doelen stelt de school voor deze groepen leerlingen?
  - d. Hoe passen deze doelen binnen kaders die met het bestuur zijn vastgesteld?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden (meerdere antwoorden mogelijk):

- a. doelen op cognitief vlak
- b. doelen op het vlak van welzijn van leerlingen
- c. doelen op het vlak van sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. doelen op het vlak van (studie)vaardigheden
- e. doelen op het vlak van burgerschap

10. In welke mate hebben de gevolgen van de coronacrisis invloed op het welbevinden van docenten en welke effecten heeft dat op hun werk?

Maatregelen en interventies (20 min)

1. Welke maatregelen neemt de school om te zorgen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen?
  - a. Waarom is voor deze maatregelen gekozen?
  - b. Waar zijn deze maatregelen op gericht?
  - c. Voor welke specifieke groepen zijn deze maatregelen ingezet?
  - d. Waarom weet/denkt de school dat deze maatregelen effectief zijn?
  - e. In hoeverre heeft de school zich gebaseerd op beschikbare evidentie?
  - f. Welke opbrengsten verwachten jullie van deze maatregelen?
  - g. Welke opbrengsten zien jullie eventueel al in de praktijk?
  - h. Hoe zijn deze opbrengsten in kaart gebracht?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden (meerdere antwoorden mogelijk):

- a. Verlengde schooldag
- b. Zomerschool
- c. Extra individuele begeleiding tijdens lestijd door de vakleerkracht
- d. Idem maar dan door onderwijsassistent of andere ondersteuner
- e. Extra individuele begeleiding buiten lestijd door de vakleerkracht
- f. idem maar dan door extern huiswerkinstituut
- g. Maatwerkeraanbod voor groepen leerlingen tijdens lestijd door de vakleerkracht
- h. Idem maar dan door onderwijsassistent of andere ondersteuner
- i. Maatwerkeraanbod voor groepen leerlingen buiten lestijd
- j. Versterken ouderbetrokkenheid
- k. Professionaliseren van docenten
- l. Samenstellen heterogene brugklassen
- m. Coaching door studenten of medeleerlingen
- n. Aanbieden van extra oefenstof
- o. Anders, nl.
  - i. ....
  - ii. ....
  - iii. ....

In collector vragen we de getroffen maatregelen beknopt te omschrijven

Welke maatregel heeft de school genomen?

Waar is de maatregel op gericht

Voor welke groepen leerlingen is de maatregel bedoeld?

Waarom denkt de school dat de maatregel(en) effectief is/zijn?

Welke opbrengsten verwacht de school?

2. Wie zijn betrokken bij het inventariseren van passende maatregelen?

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. Het bestuur
- b. De schoolleiding
- c. Docenten
- d. Zorgfunctionarissen
- e. Leerlingen
- f. Ouders
- g. Externe partijen
- h. Anders, nl....

3. Indien de school externen inzet voor extra onderwijs en begeleiding, hoe verloopt de afstemming dan?

a. Is het ingezette personeel bevoegd om les te geven?

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. De school bepaalt het aanbod/programma op basis van wat leerlingen nodig hebben en zet externe deskundigen daar op in
- b. De externe partij biedt een standaardprogramma aan
- c. De externe partij biedt een maatwerkprogramma aan

Antwoordmogelijkheden in collector

- a. De school zet geen externen in voor extra onderwijs en begeleiding
- b. Het extern ingezette personeel is merendeels bevoegd
- c. Het extern ingezette personeel is merendeels onbevoegd
- d. Weet de school niet

4. Wat zijn de randvoorwaarden om te zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen?
- a. Wat betekent dat voor de inzet van de school voor de langere termijn?
  - b. Wat wil de school absoluut behouden?
  - c. Welke mogelijke problemen/dilemma's doen zich daarbij voor?

Je kunt in collector het antwoord in een open tekstvak samenvatten

Inzet van middelen en personeel

5. Heeft de school subsidies aangevraagd?
- a. Waarom wel/niet.
  - b. Zo ja hoe zijn de subsidies inhaal- en ondersteuningsprogramma gebruikt?

Antwoordmogelijkheden in collector (meerdere antwoorden mogelijk):

- a. Bijles / verlengde schooldag
- b. Huiswerkbegeleiding
- c. Extra onderwijs tijdens vakantieperiode
- d. Examentraining
- e. ICT
- f. Leermiddelen (anders dan ICT)
- g. Anders, nl
- h. Geen subsidie aangevraagd

Stellingen

In collector vragen we je de volgende stellingen te scoren. Deze kun je aan het eind van de dag scoren op basis van de verschillende gesprekken die je hebt gevoerd.

1. In welke mate is sprake van de volgende situatie? (vijfpuntsschaal helemaal niet, een beetje, in redelijke mate, in belangrijke mate, in zeer belangrijke mate)
- a. De school heeft prioriteiten gesteld met betrekking tot onderwijs tijdens de coronacrisis.
  - b. De school heeft concrete doelen geformuleerd die hierbij aansluiten
  - c. De school heeft zicht op de gevolgen voor de cognitieve ontwikkeling van leerlingen/studenten.

- d. De school heeft zicht op de gevolgen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen/studenten
- e. De school heeft zicht op de gevolgen voor het welbevinden van leerlingen/studenten.
- f. De school treft maatregelen om het onderwijs te laten aansluiten bij de (onderwijs)behoeften van leerlingen/studenten.
- g. Het bestuur heeft duidelijke kaders gesteld voor de aanpak van de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen
- h. Maatregelen die de school treft zijn evidence-informed
- i. Maatregelen die de school treft hebben een duidelijk beoogd resultaat
- j. De school weet of de getroffen maatregelen resultaat hebben
- k. De school evalueert de getroffen maatregelen
- l. Deze school is een goed voorbeeld voor andere scholen

Gespreksleidraad leraren

Introductie (5min)

- Benoem het doel van het thema-onderzoek. We willen in kaart brengen wat de gevolgen zijn van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen en wat besturen en scholen doen zodat de ontwikkeling van leerlingen zo goed mogelijk verloopt.
- Licht toe dat het gaat om een landelijk thema-onderzoek met als doel relevante informatie op te halen en lessen te trekken. Er volgt geen rapportage op schoolniveau, gegevens worden getotaliseerd. In de rapportage is de individuele school niet herkenbaar. We rapporteren in de staat van het onderwijs 2022 en delen relevante kennis en goede voorbeelden zo snel als mogelijk (verwachting na de zomerperiode).
- Benoem het doel van het gesprek: we willen weten hoe de school zicht heeft op de ontwikkeling van leerlingen, hoe de school de aard en omvang van de gevolgen voor leerlingen inschat en hoe de school ervoor zorgt dat leerlingen zich zo goed mogelijk ontwikkelen.
- Licht toe dat we vergelijkbare informatie ophalen bij het bestuur, de schoolleiding, ouders en leerlingen.

Algemeen beeld van de school

1. Geef de leraren eerst de gelegenheid om kort in te gaan op de huidige situatie. Hoe ervaart men deze?
2. Welke ambities voor het onderwijs tijdens corona heeft de school geformuleerd?
  - a. Wat heeft prioriteit? (bv doelen op gebied van afstandsonderwijs, begeleiding, leerlingen die op school onderwijs krijgen, etc.)?
  - b. Welke kaders stelt de schoolleiding? Welke afspraken zijn er gemaakt?
    - i. Op het gebied van lessen
    - ii. Op het gebied van begeleiding van leerlingen
    - iii. Op het gebied van extra ondersteuning?
  - c. Wat doen jullie als docent
    - i. Aan begeleiding van leerlingen
    - ii. Tijdens de fysieke en online lessen?
  - d. Hoe worden jullie door de schoolleiding ondersteund?
3. In welke mate zijn jullie op dit moment tevreden over de onderwijskwaliteit?
  - a. Wat gaat goed, wat kan en moet beter?
  - b. Hoe weet de school dit?
    - i. Ouders
    - ii. Leerlingen
4. Waar maken jullie je het meeste zorgen om als het gaat om de gevolgen van de coronacrisis?

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de onderwerpen waar de leraren zorgen over hebben en hier een score van 1 (enigszins) tot 5 (zeer groot) bij te geven. De onderwerpen zijn:

- a. Niet kunnen vervangen van afwezig personeel
- b. Werkdruk

- c. Vaardigheden personeel goed online/hybride onderwijs te geven
- d. Blijvende achterstanden voor groepen leerlingen
- e. Groeiende kansengelijkheid
- f. Sociale veiligheid
- g. Welbevinden van leerlingen, motivatie, sociaal-emotionele ontwikkeling
- h. Te weinig effectieve onderwijstijd
- i. Achterblijvende burgerschapsvaardigheden (socialisatie)
- j. Gebrek aan praktijk/stages
- k. Coronabesmettingen onder leerlingen/het personeel
- l. Anders, nl

Gevolgen in beeld

1. Welke gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen ervaren jullie (nb: dit kunnen *positieve en negatieve gevolgen* zijn)?

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de aspecten van ontwikkeling waar de school naar kijkt. Je kunt de antwoorden van de schoolleiding en de leraren op elkaar aanvullen. We onderscheiden:

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Welbevinden
- e. Motivatie
- f. Studievaardigheden
- g. Burgerschap
- h. Anders, . nl....

2. Op welke manier brengen jullie deze positieve en negatieve gevolgen in beeld?

In de scorelijst in collector vragen we je in een hoe de leraren gevolgen in beeld brengen (meerdere antwoorden mogelijk). Je kunt de antwoorden van de schoolleiding en de leraren op elkaar aanvullen:

- a. Reguliere toetsen
- b. Landelijk genormeerde toetsen
- c. Ingeleverd werk
- d. Enquêtes
- e. Gesprekken met ouders
- f. Gesprekken met leerlingen
- g. Inschatting van docenten
- h. Anders, namelijk

3. Hoe schatten jullie de ernst van risico's in op:

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Welbevinden
- e. Motivatie

- f. Studievaardigheden
- g. Burgerschap

gescoord wordt op een 5- puntsschaal zeer gering t/m zeer ernstig

4. Zijn er specifieke groepen waar de zorgen het grootst zijn?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden. Je kunt de antwoorden van de schoolleiding en de leraren op elkaar aanvullen:

- a. ja, leerlingen met een problematische thuissituatie
- b. ja leerlingen die geen geschikte thuiswerkplek hebben
- c. ja, leerlingen in de onderbouw
- d. ja, leerlingen in de bovenbouw
- e. ja, leerlingen op havo/vwo
- f. ja leerlingen op het vmbo
- g. nee, geen specifieke groep
- h. anders, nl....
- i. weet de respondent niet

5. In welke mate zijn verschillen tussen (groepen) leerlingen toegenomen?

gescoord wordt op een 5- puntsschaal niet t/m in zeer grote mate

6. Waar heeft de school nog geen zicht op als het gaat om de gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen?
- a. Hoe gaan jullie daar mee om?

Je kunt in collector het antwoord in een open tekstvak samenvatten. Dit kan in een vraag voor zowel de schoolleiding als de leraren.

7. Zijn er ook (groepen) leerlingen die erop vooruitgegaan zijn tijdens de coronacrisis?
- a. Hoe groot is die groep ongeveer?
  - b. Hoe komt het dat deze leerlingen erop vooruit zijn gegaan?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. ja dit geldt voor minder dan 5% van de leerlingen
- b. ja dit geldt voor 5 tot 15% van de leerlingen
- c. ja dit geldt voor 15 tot 25% van de leerlingen
- d. ja dit geldt voor 25 tot 50% van de leerlingen
- e. nee
- f. de school heeft hier (nog) geen goed zicht op

Korte toelichting

Maatregelen en interventies

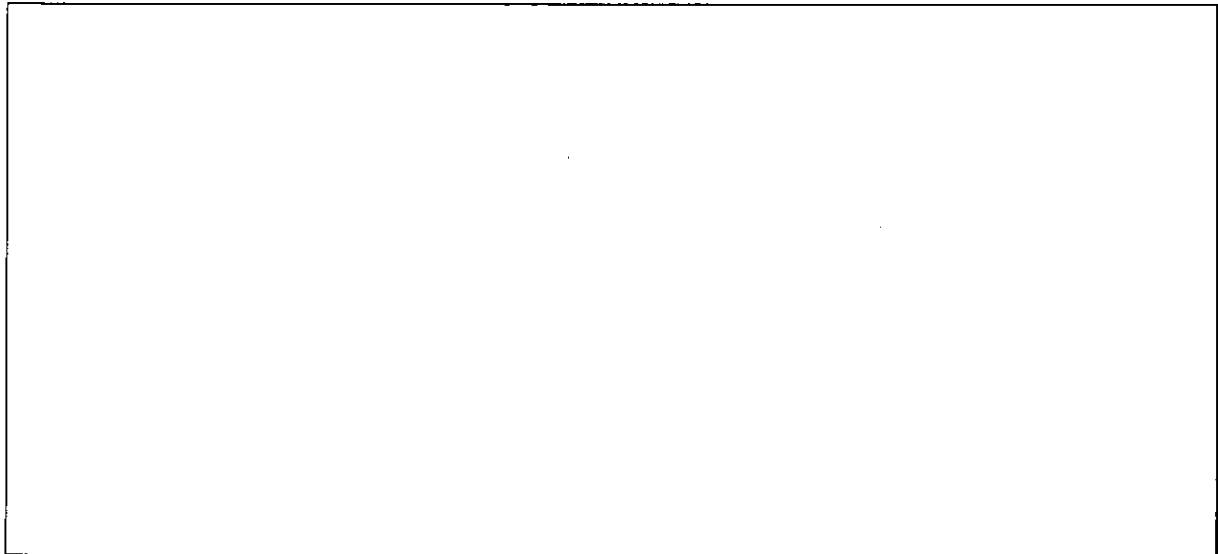
1. Welke onderwijsbehoefte hebben leerlingen, gelet op de geschetste gevolgen voor hun ontwikkeling?
  - a. Welke specifieke groepen leerlingen onderscheid de school hierbij?
  - b. Wat wil de school met name bereiken voor deze groepen leerlingen?
  - c. Welke doelen stelt de school?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden. Je kunt de antwoorden van de schoolleiding en de leraren op elkaar aanvullen:

- a. doelen op cognitief vlak
- b. doelen op het vlak van welzijn van leerlingen
- c. doelen op het vlak van sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. doelen op het vlak van (studie)vaardigheden
- e. doelen op het vlak van burgerschap

2. Welke maatregelen neemt de school om te zorgen voor de optimale ontwikkeling van leerlingen?
  - a. Waarom is voor deze maatregelen gekozen?
  - b. Waar zijn deze maatregelen op gericht? (denk aan: extra onderwijstijd, aanbod, lespraktijk, plaatsen en bevorderen)
  - c. Voor welke specifieke groepen zijn deze maatregelen ingezet?
  - d. Hoe weet de school dat dit passende maatregelen zijn?
  - e. Welke opbrengsten verwachten jullie van deze maatregelen?
  - f. Welke opbrengsten zien jullie eventueel al in de praktijk?
  - g. Hoe zijn deze opbrengsten in kaart gebracht?
3. Wat draagt op dit moment bij aan de ontwikkeling van leerlingen?
  - a. Welke aanpak(ken) zijn succesvol?
  - b. Welke resultaten boekt de school?
  - c. Hoe weet de school dit?
  - d. Wat maakt dat deze aanpakken succesvol zijn?

In collector vragen we de getroffen maatregelen beknopt te omschrijven (welke maatregelen, waarom effectief, beoogde opbrengsten). Dit is aanvullend op het beeld dat je hebt opgehaald bij de schoolleiding. In collector is dit één invoerveld

Rol docenten en ondersteuning

4. Wat wordt van jullie als docent/mentor verwacht?
  - a. Hoe zijn jullie toegerust op deze rol?
  - b. Welke ondersteuning krijgen jullie van de schoolleiding en het bestuur?
  - c. Vinden jullie dat je voldoende bent ondersteund?

Randvoorwaarden

5. Wat heb je als docent nu nodig om goed les te kunnen geven en leerlingen goed te begeleiden?

In collector leggen we je de volgende stellingen voor:

- a. Leraren krijgen voldoende ruimte voor professionalisering
- b. Leraren ervaren dat ze voldoende worden ondersteund door de schoolleiding

Gespreksleidraad mentoren en zorgfunctionarissen, werkwijze LVS

Vooraf aankondigen bij in te sturen documenten:

- (indien aanwezig) begeleidingsplannen van leerlingen met achterstanden/vertraging, en/of afspraken over begeleiding met externe partners (max. van 3 lln)

Vooraf aankondigen in onderzoeksprogramma:

- Gesprek met 3 mentoren, een zorgfunctionaris en of iemand die op een hoog niveau geautoriseerd. Zodat we makkelijk alles kunnen bekijken, tegelijkertijd LVS inkijken. We willen spreken met een mentor van een brugklas, van een derde klas en van een examenklas.

Werkwijze tijdens gesprek/lvs inkijken

1. Gesprek voeren met mentoren en zorgfunctionaris op basis van instrument.

Algemene vragen vooraf

- Hebben de mentoren en zorgfunctionarissen een andere taak of uitdaging gehad afgelopen jaar? Denk aan:
  - In beeld brengen en volgen van de ontwikkeling van leerlingen
  - Vormgeven extra begeleidings- en ondersteuningsaanbod
- Is er in het afgelopen jaar een uitwisseling van informatie geweest tussen mentoren en zorgfunctionarissen (vice versa)
- Wat zijn de effecten (resultaten) van de genomen maatregelen?
  - Hoe weten jullie dat?
- Hoe zijn ouders betrokken geweest de relatie school-leerlingen-ouders?
  - Welke rol hadden de ouders?
  - Werkte die rol?

2. LVS inkijken

- 2.1. Vraag elke mentor twee mentorleerlingen te selecteren, een leerling met relatief veel onvoldoendes en een leerling waarover zorgen zijn t.a.v. de sociaal emotionele ontwikkeling. Van deze leerlingen bekijken we gegevens in het lvs.
- 2.2. Kijk vervolgens bij elke leerling of de volgende **gegevens** in het lvs staan:
  - 2.2.1. Toetsresultaten (summatief en formatief)
  - 2.2.2. Gegevens methode onafhankelijke toetsen
  - 2.2.3. Gegevens sociaal emotionele ontwikkeling
  - 2.2.4. Gegevens PO
- 2.3. Blijkt uit het lvs, en/of uit de toelichting van gesprekspartners dat de school een **analyse uitvoert** op oorzaken van achterstanden/vertraging en worden daarbij instrumenten ingezet en welke instrumenten?
- 2.4. Blijkt uit het lvs dat er een **begeleidingsplan of een plan van aanpak** is voor de leerling, sluit deze aan bij de eerdere analyse?
- 2.5. Blijkt uit het lvs, en uit de toelichting van gesprekspartners dat duidelijk is wie het plan **uitvoert**; met welk doel; sluit de inhoud van het plan aan bij de analyse en het doel?
- 2.6. Blijkt uit het lvs, en/of uit de toelichting van gesprekspartners dat er een **evaluatie** plaatsvindt op het plan (doelbereiking). Hebben de plannen effect gehad?

2.7. Blijkt uit het lvs dat **plannen bijgesteld worden** wanneer doelen onvoldoende gerealiseerd worden?

In collector vragen we je de volgende vragen te beantwoorden (

Uit het leerlingvolgsysteem blijkt dat:

1. De school de ontwikkeling van leerlingen systematisch analyseert op het gebied van (ja -nee):
  - a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
  - b. Taal/leesvaardigheid
  - c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
  - d. Welbevinden
  - e. Motivatie
  - f. Studievaardigheden
  - g. Burgerschap
  - h. Anders,. nl....
2. De school voor individuele leerlingen een plan van aanpak vastgelegd
3. Plannen van aanpak hebben een duidelijk doel hebben
4. De school al kan aangeven dat de achterstanden van het laatste kwartaal van het vorige schooljaar effectief zijn ingelopen
5. De school verantwoordelijken benoemd voor de uitvoering van vastgelegde plannen van aanpak heeft

Gespreksleidraad Ouders

Introductie

De Inspectie van het Onderwijs voert een onderzoek uit naar de gevolgen van de coronacrisis voor de brede ontwikkeling van leerlingen en de manier waarop besturen en scholen deze ontwikkeling zo goed mogelijk bevorderen.

We voeren daarbij gesprekken met het bestuur en de schoolleiding van de school van uw kind, met leraren en mentoren en met leerlingen zelf.

In dit gesprek willen we met jullie in gaan op wat jullie ervaren als gevolgen van de coronacrisis voor jullie kind en de maatregelen die de school treft om deze ontwikkeling zo goed mogelijk te bevorderen.

Geef duidelijk de vertrouwelijkheid van het gesprek aan en toon er begrip voor dat ouders het mogelijk moeilijk vinden om iets de ontwikkeling van hun kinderen te vertellen.

De gevolgen van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen

1. Welke gevolgen van de coronacrisis voor de ontwikkeling van jullie kinderen zien jullie?
  - a. Welbevinden
  - b. Motivatie
  - c. Resultaten

2. In hoeverre komt jullie beeld van deze gevolgen overeen met het beeld dat de school heeft?
  - a. Waar kijkt de school naar bij de gevolgen voor de ontwikkeling van de leerlingen?
  - b. Hoe stelt de school vast wat de gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen vast?
  - c. Hoe zijn jullie als ouder daar bij betrokken?
  - d. Vinden jullie dat de school een goed beeld heeft van de gevolgen? Kunnen jullie dat toelichten?
  - e. Komt het beeld van de school overeen met jullie eigen beeld? Kunnen jullie dat toelichten?

In collector leggen we je de volgende vragen voor (5-puntsschaal helemaal oneens-helemaal eens)

De ouders vinden dat de school een goed beeld heeft van de gevolgen van de coronacrisis voor de ontwikkeling van hun kinderen

Het beeld van de school over de ontwikkeling van de leerlingen komt overeen met het beeld van de ouders

De ouders zijn in voldoende mate betrokken bij het krijgen van een beeld van de ontwikkeling van de leerlingen

De onderwijsbehoefte van leerlingen

3. Kunnen jullie vertellen waar jullie kinderen op dit moment vooral behoefte aan hebben als het gaat om onderwijs/school?

4. Hoe sluit de school aan bij deze behoefte? Kunnen jullie daar voorbeelden van geven?
5. Wat vinden jullie van de aanpak van de school tot nu toe
  - a. Wat zijn jullie ervaringen met de lessen?
    - i. Online
    - ii. Op school
  - b. Wat zijn jullie ervaringen met de begeleiding van jullie kinderen?
  - c. Wat zijn jullie ervaringen met eventuele extra ondersteuning die door de school wordt geboden?

In collector leggen we je de volgende vragen voor (5-puntsschaal helemaal oneens-helemaal eens)

De ouders vinden dat de school tegemoet komt aan de behoeften van hun kinderen
De ouders zijn tevreden over de online lessen
De ouders zijn tevreden over de lessen die op dit moment op school worden gegeven
De ouders zijn tevreden over de begeleiding van hun kinderen

6. Welke maatregelen moet de school naar jullie idee nemen om de ontwikkeling van jullie kinderen op dit moment en in de toekomst zo goed mogelijk te bevorderen?

Schaduwonderwijs

7. Maken ouders op school gebruik van huiswerkbegeleiding?
  - a. In welke mate moeten ze dat zelf bekostigen?
  - b. Is deze huiswerkbegeleiding voor alle leerlingen toegankelijk?
  - c. Wat zijn ervaringen met externe huiswerkbegeleiding?

In collector leggen we je de volgende vraag voor

(Een deel van) de ouders maakt gebruik van externe huiswerkbegeleiding (ja/nee)

Als er ouders gebruik maken van huiswerkbegeleiding

Is huiswerkbegeleiding voor alle leerlingen toegankelijk?

Gespreksleidraad leerlingen

Introductie

- Benoem het doel van het thema-onderzoek. We willen in kaart brengen wat de gevolgen zijn van de coronacrisis voor jullie ontwikkeling en wat de school doet om jullie zo goed mogelijk te ondersteunen /zodat jullie ontwikkeling goed verloopt.
- Licht toe dat het gaat om een landelijk thema-onderzoek met als doel relevante informatie op te halen en lessen te trekken.
- Benoem het doel van het gesprek: we willen weten:
  - Hoe het met je gaat op school
  - Wat je leert en welke resultaten je haalt
  - Hoe je de lessen en begeleiding ervaart
  - Welke gevolgen (positieve en negatieve) de coronacrisis voor jouw schoolcarrière eventueel heeft
- Licht toe dat we vergelijkbare informatie ophalen bij het bestuur, de schoolleiding docenten/mentoren en ouders.
- Licht toe dat we ook een vragenlijst uit zetten. Mogelijk hebben de leerlingen de vragenlijst al ingevuld.
- We stellen geen vragen voor collector, aangezien we een leerlingenvragenlijst afnemen waar deze onderwerpen ook aan de orde komen.

De gevolgen van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen

1. Wat vind je van de sfeer op school op dit moment? En in vergelijking met voor de coronacrisis?
  - a. Wat vind je van de kwaliteit van de lessen?
beter – minder – gelijk
  - b. wat vind je van de ondersteuning die je krijgt?
beter - minder – gelijk

2. Kunnen jullie op de volgende stellingen reageren?

Door de coronacrisis

- Vind ik school minder leuk – net zo leuk – leuker
- Heb ik minder zin – evenveel zin – meer zin gekregen om te leren
- Heb ik minder zin – evenveel zin – meer zin gekregen om huiswerk te maken
- Ben ik minder – even – meer gemotiveerd om mijn best te doen voor school

3. Weten jullie waar je goed in bent en waar je minder goed in bent?
Doorvragen voor zowel cognitief als welbevinden en motivatie.

Hoe weet je wat je geleerd hebt en wat niet?

Hoe weet je wat er nog nodig is om zaken die je nu nog niet weet te leren?

Achterhaal ook of de school methodeonafhankelijke toetsen gebruiken en of leerlingen zelf de uitkomsten daarvan kennen. Vraag ook door over het gebruik van formatieve toetsen en diagnostische toetsen.

4. Onze mentor weet...

- 1 ...waar ik goed in ben en waar ik minder goed in ben
- 2 ...bij welke vakken ik vertraging heb opgelopen door de coronacrisis
- 3 ...hoe goed ik mijn best doe voor school
- 4 ...waar ik extra ondersteuning bij nodig heb
- 5 ...of leraren mij extra helpen als ik dat nodig heb
- 6 ...of ik behoefte heb aan uitdaging
- 7 ...hoe ik me voel

5. Kunnen jullie over hoe het met je gaat op school voldoende praten met jullie leraren of mentor?

De onderwijsbehoefte van leerlingen

1. Waar worden jullie door de school op dit moment extra mee geholpen?
  - a. Waar heb je het met de mentor of je leraren over als het gaat om de gevolgen voor jullie ontwikkeling?
  - b. Merk je dat de school iets doet om goed te weten te komen wat je nodig hebt? Wat is dat dan?
  - c. Kunnen jullie of jullie ouders meedenken over aanpassingen van het onderwijs?
  - d. Welke aanpassingen heeft de school getroffen?
    - i. ondersteuning
    - ii. Extra lessen
    - iii. begeleiding
    - iv. contact met mijn ouders
  - e. Hebben deze aanpassingen een positief effect op wat je leert? Kun je dat toelichten?
2. Hebben jullie nu iets nodig van de school, wat nog niet goed geregeld is?
  - a. Zo ja, wat is dat en geldt dit voor meer leerlingen?
3. Welke adviezen heb je voor de school?
Waar wil je de school een compliment voor geven?

Terugkoppeling schoolniveau

Tijdens de terugkoppeling op schoolniveau kun je in gaan op de volgende onderwerpen:

1. Ambities
  - a. Herkenbaar en duidelijk voor de verschillende betrokkenen?
2. Huidige (ervaren) onderwijskwaliteit
  - a. Is er een gedeeld beeld van de onderwijskwaliteit?
  - b. Hoe zijn leerlingen en ouders betrokken
  - c. Komen de ervaringen van leerlingen en ouders overeen met het beeld van de school?
3. Gevolgen ontwikkeling en behoeften van leerlingen
  - a. Heeft de school deze gevolgen en behoeften scherp in beeld?
  - b. Komt het beeld van de school overeen met het beeld van ouders en leerlingen?
4. Getroffen maatregelen/interventies
  - a. Sluiten de maatregelen van de school aan bij de gevolgen voor en behoeften van leerlingen?
  - b. Is er sprake van goed onderbouwde maatregelen?
  - c. Sluiten deze aan bij wetenschappelijke inzichten?
  - d. Heeft de school opbrengsten/effecten scherp voor ogen en mogelijk al in beeld?

< inzicht in mogelijk effectieve maatregelen volgt; scholing 18 maart >

Bijlage: voorbereiding analist

Vorbereiding themaonderzoek Gevolgen Coronacrisis

Tijdsindicatie analist: ong. 1 uur

SOORT ONDERZOEK	
Soort onderzoek	o Themaonderzoek Gevolgen Coronacrisis

OBJECT VAN TOEZICHT	
Nummer + naam BG	
Brinnr + naam school	
Afdeling(en)	
NAW gegevens + telefoonnummer	
Vigerend arrangement	
Datum onderzoek	
Inspecteur(s)/analist	
Analist	
Medewerker Toezicht	
Hoog of laag apcg per afdeling	

ALGEMENE INFORMATIE OVER DE SCHOOL

Organisatiestructuur
Geef aan onder welk bestuur dit OVT valt. Noem ook de na(a)m(en) van de bestuurder(s) en indien bekend aantal jaren in functie.

Context en visie school
Beschrijf kort de belangrijkste uitgangspunten van de school. Denk aan het onderwijskundig concept (bv. Dalton, Kunskapsskolan etc.), maar je kunt ook concreet denken aan duur van de lessen of het aanbod (profielen vmbo, TTO, Technasium etc.) van de OVT.

Leerlingenaantallen en kenmerken populatie
Toon hier de ontwikkeling van de leerlingenaantallen per afdeling. Neem hierin ook i.i.g. data over apcg, en indien van toepassing, lwoo mee.
Data over apcg kan je terugvinden in het steekproefbestand in kolom P of in het bestand op de J-schijf: J:\Planning VO\Opbrengstgegevens\Chantal\2021\overzichten

Onderzoekshistorie en vigerend arrangement				
Noteer de toezichthistorie van het bestuur en de betrokken afdeling(en).				
Brinvest	School	Afdeling	Arrangementen historie	Toezichtshistorie

00AA 00	Hans Smeets College	Vmbo-b	01-01-2016 tot 31-12-2016: zwak 31-12-2016 tot heden: basis	01-01-2016: KO 31-12-2016: OKV 31-05-2017: thema wiskunde
Bestuursnr	Bestuur			

Deelname aan Covid-onderzoek 2020?

Ja/nee (zie J:\Planning VO\P&C\Steekproeven\Steekproef COVID, Exceldocument 'enquêteCOVID)
Zo ja, voeg een link toe naar de ingevulde vragenlijst.

Ingestuurde documenten door de school

Geef aan of er voorafgaande aan het onderzoek door school/bestuur documenten zijn ingestuurd. Noteer de linkjes naar de betreffende Proza-documenten.

Onderwijsresultaten

Beschrijf de belangrijkste uitkomsten uit de Primaire Detectie (4 indicatoren, waarschuwing/attending, SE-CE verschil, SE 2020, risico's vsv en VAVO).

Tevredenheidsonderzoeken SodK

Bekijk of van de te onderzoeken afdeling(en) de resultaten van de tevredenheidsonderzoeken voor 2019-2020 zijn opgenomen op SodK. Vat de belangrijkste resultaten van de enquêtes samen conform onderstaande tabel.

uitslagen enquêtes scholen op de kaart			leerlingen				ouders				school-klimaat		veiligheid			
BRI N	school	afd	schoo lscore	land elijk	scho oljaa r	perce ntage	schoo lscore	land elijk	scho oljaa r	perce ntage	schoo lscore	land elijk	schoo lscore	land elijk	scho oljaa r	perce ntage
			6,7	6,5	18-19	35%	7,6	7,9	18-19		7,2	7,0	9,5	9,2	18-19	35%
			7,4	6,9							7,6	7,4	9,7	9,4		
			6,2	6,1							6,8	6,9	9,4	9,4		
			6,8	6,3							7,2	7,2	9,5	9,5		

Signalen

Beschrijf signalen op deze vestiging vanaf maart 2020.

Maak gebruik van de volgende tool: [TD001b - details meldingen per element - SQL Server Reporting Services \(ocw.local\)](#)

Ga ook na of er de afgelopen maand een melding is gedaan bij het Meldpunt schoolsluiting. Deze signalen zijn terug te vinden bij de andere signalen.

